

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/366/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816202219
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7816202219.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Anny Slovinskej v spore žalobkyne I. P., F. XX.XX.XXXX, bytom B. X, XXX XX S., právne zastúpenej JUDr. Hedvigou Gallovou, advokátkou, so sídlom Zámocká č. 26, 811 01 Bratislava, proti žalovanému (pôvodne žalovaný v 2. rade): Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému advokátskou kanceláriou ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, o neplatnosť zmluvy o úvere a vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku č.k. 6C/48/2016-185 zo 14.2.2017 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. II., III. a IV. výrok rozsudku a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava ako súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 6C/48/2016-185 zo dňa 14.februára 2017 rozhodol nasledovne:

Súd žalobu voči žalovanému v ad. 1 z a m i e t a (výrok I.).

Súd určuje, že zmluva - Žiadosť o aktiváciu splátkovej karty Quatro č. 0019558047 zo dňa 30.10.2007 je bezúročná a bez poplatkov, v prevyšujúcej časti súd žalobu o určenie neplatnosti tejto zmluvy z a m i e t a (výrok II.).

Súd zaväzuje žalovaného v ad. 2 zaplatiť žalobkyni sumu 2592,68 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.).

Súd n e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov konania (výrok IV.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že Zmluva o poskytnutí úveru č. 0019558047 zo dňa 30.10.2007 uzatvorená medzi žalobkyňou a pôvodne žalovaným v 1.rade (Consumer Finance Holding, a.s.) je neplatná a zaviazal žalovaného v 1.rade na zaplatenie sumy 1.113,75 € spolu s náhradou trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že podpísala 30.10.2007 s pôvodne žalovanou spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. úverovú zmluvu a bol jej poskytnutý úver vo výške 995,82 €. Túto pôžičku splatila celkom vo výške 3.186,64 € k mesiacu marec 2016. V čase podpisovania zmluvy nerozumela zložitým finančným vzťahom, text zmluvy bol písaný malými, ťažko čitateľnými písmenami. Napriek tomu, že celkovo uhradila sumu 3.186,64 €, žalovaný z neznámych dôvodov naďalej požaduje nedoplatok vo výške 1.157,00 €, preto žalobkyňa z opatrnosti naďalej mesačne uhrádza sumu 41,25 Eur. Žalobkyňa má za to, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil na základe neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je formulárová a žalobkyňa ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Žalobkyňa videla naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe v tom, že ako spotrebiteľ má mať z dôvodu právnej istoty vyriešenú otázku skutočnej výšky dlhu. Poukázala na to, že z uvedenej zmluvy jednoznačne nevyplýva, aké sú vlastne splátky, t.j. je v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úrokoch,

zároveň zakladá hrubú nerovnováhu práv a povinností v neprospech spotrebiteľa, preto je potrebné určiť neplatnosť zmluvy ako celku.

Súd prvej inštancie zohľadnil aj stanovisko žalovaného v 1.rade, ktorý so žalobou nesúhlasil považujú ju za nedôvodnú a namietal nedostatok svojej pasívnej legitímácie, nakoľko nie je priamym účastníkom právneho vzťahu medzi žalobkyňou a veriteľom vzniknutým na základe úverovej zmluvy (vystupoval ako sprostredkovateľ, je len splnomocnencom veriteľa), preto navrhol žalobu zamietnuť.

3. Žalobkyňa podaním zo dňa 26.8.2016 navrhla, aby súd pripustil do konania na strane žalovaného pristúpenie ďalšieho subjektu a to Všeobecnej úverovej banky a. s. ako žalovaného v 2.rade. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 6C/48/2016-59 zo dňa 26.09.2016 pripustil pristúpenie ďalšieho subjektu do konania na strane žalovaného a to Všeobecnú úverovú banku, a.s.

Žalovaný v 2.rade namietal, že z podanej žaloby nie je zrejmé čoho sa vlastne žalobkyňa domáha, či žiada aby súd vyhlásil zmluvu za neplatnú, respektíve za bezúročnú a bez poplatkov a takéto dva petity sa navzájom vylučujú. Namietol tiež aplikáciu nesprávneho zákona na zmluvný vzťah, keďže tento sa má spravovať ust. zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vo vzťahu k náležitostiam zmluvy poukázal na rozhodnutie súdneho dvora EU vo veci C-42/2015 (vo vzťahu k náležitosti v zmysle ust. § 9 ods.2 písm.k/ nového zákona o spotrebiteľských úveroch). Zároveň však zdôraznil, že zákon platný a účinný v čase uzatvárania úverovej zmluvy absenciu takéhoto údaju nepostihoval následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti (§ 4 ods.2 písm.a/ starého zákona o spotrebiteľských úveroch).

Následne na pojednávaní konanom dňa 14.02.2017 žalobkyňa rozšírila petit žaloby v tom zmysle, že ak by súd považoval za zmluvu za platnú navrhla, aby ju vyhlásil za bezúročnú a bezpoplatkov v zmysle § 4 ods.2 písm.g/ zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň upravila výšku bezdôvodného obohatenia na sumu 2.592,68 €. Súd na pojednávaní uznesením pripustil zmenu petitu žaloby ohľadom vyhlásenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a tiež ohľadom výšky bezdôvodného obohatenia na sumu 2.592,68 €.

4. Súd prvej inštancie aplikujúc ust. § 137 písm.c/ CSP v prvom rade skúmal, či má žalobkyňa naliehavý právny záujem na podaní určovacej žaloby, pričom dospel k záveru, že žalobkyňa ako spotrebiteľka má naliehavý právny záujem na podaní tejto určovacej žaloby, nakoľko sa tým môže vyriešiť otázka porušovania spotrebiteľských práv žalovaným. Súdom prináleží súdna kontrola nielen zmluvných podmienok, ale aj dokonca kontrola zmlúv s cieľom vylúčiť zo života spotrebiteľov nepríjemné podmienky, aby sa tak naplnil cieľ sledovaný článkom 6 Smernice Rady 93/13/EHS. Aplikujúc ust. § 60 CSP a s poukazom na rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 192/2004 (uverejnený v ZSP 46/2008) a rozsudok NS SR 2 Cdo 205/2009 súd prvej inštanciedôvodil, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že Zmluva o poskytnutí úveru č. 0019558047 zo dňa 30.10.2007 uzatvorená medzi žalobkyňou a pôvodne žalovaným ad. 1/ a ad. 2/ je neplatná a zaviazal žalovaných na zaplatenie sumy 2.592,68 Eur zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania. Uzavrel, že z priložených listinných dôkazov - žiadosti o aktiváciu splátkovej karty Quatro zo dňa 05.11.2007 má súd za preukázané, a nakoniec medzi stranami sporu ani nebolo sporné, že zmluva bola uzavretá medzi žalobkyňou a Všeobecnou úverovou bankou, a.s. (pôvodne žalovaným ad. 2/) v zastúpení spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., (žalovaným ad. 1/) ako sprostredkovateľom a správcom. Uvedenou skutočnosťou je jednoznačne preukázané, že žalovaný ad. 1/ nie je pasívne legitímovaným subjektom, nakoľko v žalovanom úverovom vzťahu vystupoval ako sprostredkovateľ a teda nie je priamym účastníkom právneho vzťahu medzi žalobkyňou a veriteľom - žalovaným ad. 2/, ktoré vznikli na základe Úverovej zmluvy. Žalovaný v ad. 1/ je len splnomocnencom veriteľa na vykonávanie určitých úkonov v mene a na účet veriteľa týkajúcich sa uzatvorenia Úverovej zmluvy a správy poskytnutého úveru. Z uvedených dôvodov, a to nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného ad. 1/, súd prvej inštancie žalobu voči nemu zamietol.

5. Vo vzťahu k Všeobecnej úverovej banke, a.s. (pôvodne žalovanému v 2. rade) súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej veci sa jedná o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch aplikoval ust. § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods.1, 4, § 54 ods.1, 2 OZ spolu s § 2, § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.12.2007 (t.j. v čase uzavretia zmluvy) a konštatoval, že oboznamovaná zmluva je v rozpore s ustanovením § 4 ods. 1 ako aj s § 4 ods. 2 písm. a), c), g) zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na konkrétne chýbajúce údaje v úverovej zmluve a vzhľadom na to, že žalobkyňa úver čerpala, súd zmluvu o spotrebiteľskom úvere považoval za platnú a v tejto časti žalobu zamietol, avšak poskytnutý úver považoval podľa ust. § 4 ods.5 zák. o spotrebiteľských úveroch a ust. § 4 ods.2

písm.g/ zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že žalovaný mal nárok len na plnenie, ktoré poskytol žalobkyni, čo v danom prípade predstavuje sumu 995,81 € a nakoľko bolo v konaní preukázané, že od žalobkyne prijal sumu spolu vo výške 3.980,66 € dospel súd k záveru, že žaloba žalobkyne v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume prevyšujúcej čiastky 995,81 € (t.j. vo výške 2.592,68 €) je dôvodná. K námietke premlčania, ktorú vzniesol žalovaný ad. 2/ uviedol, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plynie jednak subjektívna 2-ročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a jednak objektívna 3-ročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. 10 ročná pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. V danom prípade však podľa názoru súdu prvej inštancie je potrebné aplikovať 10 ročnú premlčaciu dobu, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného súd považuje za úmyselné. Žalovaný má dlhodobu v predmete činnosti ako bankový subjekt, poskytnutie úverov a jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto, ak žalovaný v zmluve o úvere neuviedol podstatné náležitosti v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch týmto obchádzal zákon, a toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Zároveň žalobkyňa sa o svojom bezdôvodnom obohatení dozvedela až krátko pred podaním žaloby, kedy splnomocnila svojho právneho zástupcu na zastupovanie v tomto konaní. Súd má za to, že ide o bezdôvodné obohatenie získané úmyselne, nakoľko žalovaný je bankovým subjektom pôsobiacim na finančnom trhu v Slovenskej republike, ako taký je si vedomý toho, aké právne predpisy regulujú jeho činnosť a neuvedenie podstatných náležitostí v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, do zmluvy o predmetnom spotrebiteľskom úvere, je nepochybne úmyselným porušením zákona, čo spôsobuje záver, že taktiež bezdôvodné obohatenie, ktoré takýmto spôsobom vzniklo, je bezdôvodným obohatením získaným úmyselne. Ďalej je nesporné, že viackrát v priebehu rokov boli judikované všetkými súdmi rôznych stupňov porušenie práv spotrebiteľov aj priamo žalovaným. Preto v obdobných spotrebiteľských veciach je potrebné vychádzať zo všeobecnej desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty, kedy žalovaný má vedomosť z judikovaných rozhodnutí o svojom zneužití práva, či využívaní neprijateľných zmluvných podmienok a preto v predmetnom právnom vzťahu strán sporu tohto konania je potrebné aplikovať objektívnu 10-ročnú premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 2. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie zastáva názor, že žaloba bola podaná v rámci premlčacej subjektívnej 2-ročnej lehoty. Obdobne premlčanie posúdili napr. aj Okresný súd Svidník v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp. zn. 20/79/2010-260 zo dňa 23. októbra 2013, Okresný súd Humenné v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp. zn. 5C/184/2014-79 zo dňa 14. decembra 2015. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1,2 CSP spolu s § 257 CSP a § 262 ods. 1,2 CSP.

6. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný (pôvodne žalovaný v 2. rade) voči II., III. výroku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ a d/ CSP, pretože súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie pred súdom prvej inštancie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaný má za to, že rozsudok je založený na nedostatočnom, nejasnom a aj nesprávnom skutkovom a právnom posúdení veci, pričom rozsudok súdu prvej inštancie je z dôvodu nedostatočného odôvodnenia nepreskúmateľný, čo neumožňuje v dostatočnej miere posúdiť, či preskúmať jeho zákonnosť (t.j. aj z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm.b/ CSP). Žalovaný vyjadril nesúhlas so závermi súdu o absencii údajov o RPMN a údajov o sume počte termínov splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, v ktorej časti sa súd takmer vôbec nevysporiadal s právnou argumentáciou žalovaného a vykonaným dokazovaním. Žalovaný má za to, že odôvodnenie rozsudku obsahuje protichodné tvrdenia, pričom zdôraznil, že indikatívny výpočet RPMN sa nachádza na lícnej strane samotnej zmluvy o úvere, ktorú žalobkyňa podpisovala priamo pod obchodnými podmienkami. Absenciu RPMN žalobkyňa vôbec nenamietala, pričom zákon o spotrebiteľských úveroch umožňuje a predpokladá uvedenie RPMN v podobe indikatívneho výpočtu. V tejto súvislosti žalovaný zdôraznil, že sa jedná o úver poskytnutý prostredníctvom kreditnej karty (revolvingový úver), pri ktorom nie je možné určiť RPMN, kde poukázal na vyhlášku Ministerstva financií SR č. 620/2007 Z.z., konkrétne časť 3C vysvetliviek na vyplnenie formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň upriamil pozornosť na to, že žalobkyňa bola na uvedenú skutočnosť (nemožnosť vyčíslenia RPMN) upozornená. Ďalej žalovaný dôvodil, že žalobkyňa obdržala každý mesiac výpis, v ktorom boli presne vyšpecifikované nielen jednotlivé platby, ale uvedená aj výška úrokovej sadzby za poskytnutý spotrebiteľský úver. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15

Home Credit Slovakia, a.s. proti P. T.. Napokon žalovaný zdôraznil aj to, že v texte samotnej zmluvy o úvere je na viacerých miestach výslovne uvedené, že zmluva o úvere je tvorená nie jednou listinou, ale pozostáva z viacerých častí, pričom každý z komponentov zmluvy o úvere je nutné interpretovať ako plnohodnotnú časť tohto písomného právneho úkonu a žalobkyňa mala tieto preukázateľne vo svojich rukách. Opäť poukázal na rozhodnutie súdneho dvora vo veci C-42/2015, v zmysle ktorého zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 Smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Napokon žalovaný vyjadril názor, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k námietke premlčania uplatnenej zo strany žalovaného sú právne nepodložené, čo do záverov nesprávne a už zo svojej podstaty argumentačne neudržateľné. Namietal najmä tvrdený úmysel z jeho strany, ktorý nebol nielenže spoľahlivo preukázaný, ale objektívne nemohol a ani nebol daný. V rozsudku zároveň absentujú dôvody, pre ktoré sa súd prvej inštancie odklonil, resp., sa odmietol zaoberať zásadne odlišnou rozhodovacou praxou vyšších súdov v tejto otázke, kde poukázal najmä na názor uvedený v rozhodnutí Krajského súdu Banská Bystrica v rozsudku sp. zn. 17Co/799/2014 a 16Co/867/2014. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne alebo, aby rozsudok zrušil v rozsahu jeho druhého a tretieho výroku a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. K podanému odvolaniu sa žalobkyňa vyjadrila písomne tak, že svoj žalobný nárok považuje za dôvodný a plne sa stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie. Opakovane poukázala na to, že z dôvodu, že úverová zmluva neobsahovala všetky zákonné náležitosti sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov a žalovaný si tak nemohol uplatňovať nárok na príslušenstvom k poskytnutému úveru. Žalobkyňa čerpala úver 995,81 € a celkovo zaplatila sumu 3.980,66 €. Má za to, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, správne vo veci rozhodol a správne sa vysporiadal aj s námietkou premlčania, ktorú odvolateľ vzniesol v priebehu konania. S poukazom na uvedené navrhla rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 CSP potvrdiť a uplatnila si trovy odvolacieho konania.

8. V odvolacej replike žalovaný poukázal opakovane na rozhodnutie súdneho dvora EÚ vo veci C-42/2015 a rozhodnutia súdov v obdobných veciach a zároveň opakovane zdôraznil, že zákon v čase uzatvárania predmetnej úverovej zmluvy nepostihoval absenciu rozkladu splátok na súčasť následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Ďalej opakovane poukázal na to, že zmluva obsahuje indikatívny výpočet RPMN, dôvodiac, že pre daný typ úveru konkrétny výpočet RPMN nie je možné v čase kontraktácie zmluvného vzťahu vykonať, pretože nie sú presne známe podstatné náležitosti na toto zadefinovanie, nakoľko celá úverová zmluva sa bežne čerpá a dopĺňa. Napokon opakovane poukázal na to, že predmetná zmluva pozostáva z viacerých dokumentov, čo zákonu neodporuje.

9. Žalovaná v odvolacej duplike zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach (najmä na vyjadrení k odvolaniu žalovaného).

10. Odvolaním nebol napadnutý I. výrok rozsudku (o zamietnutí žaloby voči spol. Consumer Finance Holdin, a.s. -pôvodne žalovanému v 1.rade), ktorý nadobudol právoplatnosť. Následne v priebehu odvolacieho konania došlo k výmazu spol. Consumer Finance Holdin, a.s. (pôvodne žalovaného v 1.rade) z obchodného registra z dôvodu jej zrušenia bez likvidácie formou rozdelenia a zlúčenia so spoločnosťami Všeobecná úverová banka, a.s. a VÚB leasing, a.s. ako nástupníckymi spoločnosťami s tým, že všetky práva a povinnosti prešli dňom 1. januára 2018 na nástupnícke spoločnosti.

11. Predmetom odvolacieho prieskumu bol II., III. a súvisiaci IV. výrok rozsudku, ktoré sa vzťahujú na pôvodne žalovaného v 2. rade, t.j. žalovanou stranou sporu bola v odvolacom konaní už iba Všeobecná úverová banka, a.s..

12. Krajský súd v Košiciach na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 385 ods. 1 CSP prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1,2 CSP (vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní) a § 379 CSP, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, preto rozsudok v napadnutých vyhovujúcich výrokoch (I., II. výrok) a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie.

13. Žalovaný podal odvolanie z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP , pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zároveň konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tiež súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci .

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený v prípade ak dôjde k vadám konania alebo aj vadám rozhodnutia v dôsledku ktorých súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl.46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl.48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký procesný postup súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť najmä procesným postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza. Zároveň podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom, môže dôjsť nielen procesným postupom súdu tak ako je to vyššie uvedené, ale aj rozhodnutím samotným a to v prípade, ak rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, t.j. vadami konania podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP sú (iné) vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia ,s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP .

16. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods1 písm. f) CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods 1,2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

17. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

18. V zmysle vyššie uvedených úvah nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva (konkrétne právo účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu) v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Tým je naplnený dôvod pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

19. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP účinného od 1.7.2016 v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

20. Rozsudok musí obsahovať odôvodnenie v súlade s cit. § 220 ods. 2 CSP(predtým § 157 ods. 2 O.s.p.) , pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie, je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vysporiada i so špecifickými námietkami strany sporu. V odôvodnení sa súd, rozhodujúci o uplatnenom nároku, musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Súdne rozhodnutie musí preto obsahovať stručný a jasný výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku. Odôvodnenie má byť prostriedkom kontroly správnosti rozhodnutia nielen pre súd, ktorý ho vydal, ale aj pre súd, ktorý ho bude preskúmavať v dôsledku opravného prostriedku, t.j. musí byť preskúmateľné.

21. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nepreskúmateľným je rozsudok vtedy, ak dôvody neobsahuje, alebo sú nezrozumiteľne podané. Odôvodnenie musí byť úplné v zmysle, že sa vyporiada so všetkými otázkami riešenými v konaní a musí byť v súlade s výrokom.

22. Odvolací súd v tomto konkrétnom prípade dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov (čím je naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP) s poukazom na nasledujúce skutočnosti :

23. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného, ako prvé bolo potrebné posudzovať, či žaloba bola doručená včas pred márnym uplynutím kombinovanej subjektívnej a objektívnej lehoty posudzujúc plynutie (začiatok a koniec plynutia), každej z týchto lehôt osobitne.

24. Súd prvej inštancie v ods.45 vysvetlil svoje úvahy ktorými sa riadil pri posúdení potreby aplikácie 10-ročnej objektívnej lehoty, avšak z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé ako posúdil začiatok a koniec plynutia subjektívnej dvojročnej lehoty (iba konštatoval, že zastáva názor, že žaloba bola podaná v rámci subjektívnej 2-ročnej lehoty, nevysvetlil však vôbec ako dospel k takémuto záveru).

25. Zároveň z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva ani to kedy podľa súdu prvej inštancie mala začať plynúť a kedy skončila objektívna lehota (uviedol iba dôvody, pre ktoré považoval za potrebné použiť 10-ročnú obj. lehotu, neuviedol ale od kedy do kedy plynula).

26. Odvolací súd pre potrebu posúdenia plynutia premlčacej lehoty (jej počítania a dĺžky) pri nároku uplatnenému z titulu bezdôvodného obohatenia, poukazuje na rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo 169/2017 zo dňa 10.1.2018, ktoré riešilo uvedenú otázku. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom NS SR vyjadreným v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/169/2017 v otázke začiatku plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, ktorý nie je určený od okamihu, kedy sa spotrebiteľ dozvedel od spotrebiteľského združenia, či právnik a pod., že platí (úrok, poplatky) nemusel, ale je určený od momentu zaplatenia. Teda pri subjektívnej premlčacej dobe je potrebné vychádzať z preukázanej vedomosti, ktorou ale nie je porada s právnikom a ak nemáme preukázaný iný moment vedomosti tak je potrebné vychádzať z momentu zaplatenia. Zároveň je na mieste v zásade uplatňovať 3-roč. objektívnu premlčaciu dobu, ale výnimočne nie je vylúčená aplikácia 10 -ročnej objektívnej lehoty v prípade preukázania úmyslu.

27. Odvolací súd považoval za dôvodné aj niektoré ďalšie námietky, pri ktorých však zdôrazňuje, že týmito námietkami sa bude súd prvej inštancie zaoberať iba v prípade, ak dospeje k záveru, že nárok nebol premlčaný.

28. Medzi takéto námietky patrí aj námietka žalovaného, že predmetná zmluva je tvorená nie jednou listinou, ale pozostáva z viacerých častí (ktorá skutočnosť je uvedená na viacerých miestach zmluvy), ktorú skutočnosť zákon nevylučuje a ktorá skutočnosť nie je ani v rozpore so smernicou Rady č. 87/102/EHS (tak ako sa k tomuto vyjadril aj Súdny dvor EÚ v rozhodnutí vo veci C-42/2015). S touto skutočnosťou sa súd tiež dostatočným spôsobom nevysporiadal.

29. Zároveň žalovaný dôvodne namietal, že súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil charakter predmetnej zmluvy, nakoľko v danom prípade sa jednalo o revolvingový úver. Pri takomto type úveru nie je možné RPMN určiť, ale zákon pripúšťa, aby výpočet RPMN bol uvedený formou indikatívneho výpočtu práve s poukazom na charakter revolvingového úveru, ktorý umožňuje klientovi čerpať poskytnuté zdroje opakovane, bez nutnosti žiadať o povolenie čerpania banku. Príkladom revolvingového úveru sú kreditné karty, pri ktorých je klientovi poskytnutý úverový rámec. Ak klient vyčerpá časť alebo celý úverový rámec a následne vyčerpanú sumu splatí jednorazovo, hneď po pripísaní tejto úhrady má opäť k dispozícii celý úverový rámec. Ak vyčerpanú sumu spláca postupne, bude mať stále k dispozícii tú časť úverového rámca, ktorá nie je vyčerpaná a ktorá sa zároveň s každou splátkou zvyšuje.

30. Napokon vo vzťahu k nedostatkom náležitostí úverovej zmluvy, tak ako ich vytkol súd prvej inštancie, odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalovaného tiež ako dôvodné, pričom sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že zákon o spotrebiteľskom úvere platný v čase uzatvorenia zmluvy nepostihoval súdom vytknuté nedostatky týkajúce sa výšky splátok bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou a zároveň je potrebné aj vo vzťahu k ustanoveniam nového zákona o spotrebiteľských úveroch realizovať eurokonformný výklad, v zmysle ktorého takýto nedostatok ani v zmysle nového zákona o spotrebiteľských úveroch nespôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

31. Názor na výklad sporného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 22.2.2018 sp. zn. 3Cdo/146/2017. Najvyšší súd konštatoval, že Smernica ako špecifický prameň práva Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný Smernicou prijatím transpozičných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu Smernice uskutočniť spôsobom zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia Smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná, a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok Smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok Smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona. V opačnom prípade by išlo o výklad contra lege. V tom však nič nemení na tom, že zásada eurokonformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovanou Smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť.

32. Tak ako je to vyššie uvedené, odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku stranám sporu neozrejmlil svoje úvahy takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný, bez možnosti dohadov, tak aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom vychádzajúcim z právnych záverov a zo skutkových záverov (z ktorých právne závery vychádzajú). Z týchto dôvodov je odôvodnenie rozsudku arbitrárne a neobhájiteľné, v dôsledku čoho je rozsudok nepreskúmateľný a odvolací súd v dôsledku toho nemôže posúdiť či došlo k správne právne posúdeniu veci.

33. Vzhľadom na uvedený nedostatok odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na potvrdenie ani na zmenu rozhodnutia, preto podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II., III. a súvisiacom IV. výroku a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Úlohou súdu v ďalšom konaní bude postupovať v naznačenom smere, opätovne sa zaoberať najmä vznesenou námietkou premlčania, pri ktorej bude nevyhnutné vysporiadať sa s posúdením dĺžky v trvania objektívnej premlčacej lehoty (vychádzajúc z posúdenia úmyslu žalovaného) a zaujať jasné stanovisko k začiatku plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty (u každej osobitne). V prípade ak súd dospeje k záveru, že nárok nie je premlčaný bude úlohou súdu prvej inštancie podrobiť prieskumu predmetnú zmluvu a jej náležitosti, pričom sa vysporiada aj s námietkami žalovaného. Až následne bude možné vo veci opäť rozhodnúť a rozhodnutie riadne odôvodniť v súlade

s ustanoveniami CSP. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania.

34. Toto rozhodnutie prijal Krajský súd v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).